

Remissvar,

Naturvårdsverkets delredovisning om genomförandet av EU:s förordning om förpackningar och förpackningsavfall

Returpack Svenska AB har givits möjlighet att inkomma med synpunkter på Naturvårdsverkets delredovisning KN2025/02333. Vi har tagit del av de föreslagna ändringarna samt tillhörande konsekvensutredning och vill härmed lämna följande kommentarer:

3 kap. Krav på etikettering märkning och information

4 §

Returpack ser positivt på Naturvårdsverkets förslag att EU-försäkran ska vara skriven på svenska eller engelska och instämmer i motiven bakom förslaget.

Naturvårdsverkets ställningstagande avseende tillämpning av harmoniserad färgmärkning

Returpack delar Naturvårdsverkets bedömning att det inte bör införas krav på att dryckesförpackningar som omfattas av de retursystem som avses i artikel 50.1 i EU-förordningen om förpackningar ska ha en harmoniserad färgmärkning. Returpacks väletablerade pantsymbol, som tydligt signalerar återvinning och ekonomiskt värde till konsumenten, kan därmed fortsatt användas.

5 kap. Hantering av förpackningar och förpackningsavfall

3 §

Returpack vill framhålla att den nuvarande lösningen, där vi löpande lämnar uppgifter till Naturvårdsverket om anslutna producenter, fungerar väl. Vi föreslår därför att detta upplägg får fortsätta, då det minskar den administrativa bördan för producenterna och samtidigt säkerställer korrektheten i registret samt jämförbarhet över tid.

Om förändringar i rapporteringsgränssnittet sker till följd av förtydligade EU-regler eller andra systemmässiga justeringar, önskar vi bli involverade tidigt i processen för att kunna genomföra nödvändiga anpassningar i god tid.

9–10 §§

Returpack välkomnar förtydliganden kring producentens ansvar att anlita en producentansvarsorganisation (PRO).

10 §

1.

Returpack ser betydande problem med att undantaget begränsas till de mjölk och mjölkprodukter som är förtecknade i del XVI i bilaga I till förordning (EU) nr 1308/2013. Denna hänvisning innebär en snäv avgränsning som i praktiken medför att ett stort antal mejeribaserade produkter, såsom smaksatt mjölk och drickyoghurt, inte omfattas av undantaget. Vår bedömning är att merparten av de mejeriprodukter som idag säljs på plastflaska i praktiken därmed kommer att omfattas av kravet på att ingå i ett retursystem.

Returpack bedömer därför att undantaget får en mycket begränsad effekt och att de problem som lyfts i dialog med Naturvårdsverket – såsom risker för lukt, mögel och skadedjur vid hantering av använda förpackningar i pantsystemet – kvarstår i väsentlig omfattning. Förslaget har därmed, enligt vår bedömning, inte fullt ut beaktat de synpunkter som framförts av Returpack och handeln under tidigare dialoger. Under dessa dialoger har det, enligt vår uppfattning, funnits en gemensam bild av att mejeriprodukter som kategori helt skulle undantas från retursystemet.

Mot denna bakgrund anser Returpack att undantaget bör utformas bredare och omfatta samtliga dryckesförpackningar i plast och metall för mejerirelaterade produkter, oavsett om de strikt omfattas av definitionen i del XVI eller inte. Eftersom de praktiska och hygieniska utmaningarna är desamma oavsett förpackningsmaterial saknas skäl att göra åtskillnad i regleringen.

Returpack vill även betona att den föreslagna implementeringstiden till augusti 2026 är otillräcklig. De förändringar som krävs för producenter och handel är omfattande och kräver betydligt längre framförhållning för att kunna genomföras på ett effektivt och säkert sätt.

2.

Returpack välkomnar undantaget för förpackningar mindre än 0,1 liter. I dagsläget är det teknisk omöjlig för pantautomater att ta hand om dessa förpackningar. Det föreslagna undantaget underlättar därför för såväl producenter som Returpack och Naturvårdsverket.

11–12 §§

Returpack uppskattar förtydligandena avseende producentens ansvar att, för engångsförpackningar som ansluts, betala en förpackningsgift till den PRO som anlitas, samt att förpackningsavgiftens storlek bestäms av PRO:n.

I remissens kapitel 4, där Naturvårdsverket redogör för skälen till förslagen, anges fyra kostnadsposter som producenten har för att fullgöra sina skyldigheter enligt det utökade producentansvaret. Utöver dessa bedöms även administrativa kostnader utgöra en del av förpackningsavgiften.

I nuläget baserar vi förpackningsavgifternas storlek på kostnader för hantering, administration samt relevanta informationsinsatser. Dessa reduceras därefter med de intäkter som erhålls från materialet försäljning. Vi ser inget hinder i den föreslagna lagstiftningen mot att inkludera materialintäkter i beräkningen av förpackningsavgifter, men vill förtydliga att detta är vår tolkning och att det kan få konsekvenser i förhållande till bestämmelserna i 16 kap. 3§, vilket kommenteras nedan.

6 kap. Producentansvarsorganisationer för förpackningar

6 §

1.

Returpack är positiva till att kravet på högkvalitativ materialcirkulation läggs till i den nya förordningen. En tydligare kravställning och definition av materialåtervinning har saknats i tidigare regelverk. Införandet tydliggör behovet av att alla aktörer i värdekedjan skapar förutsättningar för återvinning tillbaka till ursprungsprodukt och flera materialcykler.

Returpack ställer sig även positiva till att ansvaret för att säkerställa att förpackningsmaterialet genomgår en högkvalitativ materialcirkulation läggs på PRO:erna, men vill framhålla vikten av att PRO:erna då ges rätt förutsättningar att uppfylla detta ansvar, exempelvis genom att kunna ställa krav på förpackningars utformning och materialsammansättning.

3.

Returpack anser att det inom vårt uppdrag som PRO för retursystem för engångsförpackningar är svårt att motivera att verka för att öka andelen återanvändbara dryckesförpackningar. Vår bedömning är att en ökning av andelen dryck i återanvändningsbara förpackning till privathushåll inte skapar miljömässiga fördelar. En sådan utveckling riskerar dessutom att påverka retursystemets effektivitet negativt och därmed även möjligheten att nå uppsatta insamlings- och klimatmål.

9 kap. Retursystem

3 §

Returpack ställer sig positiva till förtydligandet att pantavgiften ska debiteras på försäljningsstället samt att ekonomiska aktörer inom hotell-, restaurang, café mm undantas. Detta motsvarar hur systemet fungerar i praktiken i dag.

10 kap. System för återanvändning

2 §

Returpack vill säkerställa att begreppet "lika praktiska" inte begränsar möjligheterna att vidareutveckla insamlingsmöjligheter inom retursystemet för engångsförpackningar, och därmed inte medför orimliga krav på returställen för aktörer som driver system för återanvändning.

14 kap. Rapportering

1–5 §§

Returpack värnar om möjligheten att även fortsättningsvis kunna rapportera till Naturvårdsverket på uppdrag av våra anslutna producenter, för de förpackningar som ingår i retursystemet.

8 §

Returpack efterfrågar ett förtydligande i föreskrift av hur beräkningen av insamlingsgraden ska ske, samt i vilken utsträckning uppgifter enligt punkt 1 och 2 ska ingå. Om dessa uppgifter ska inkluderas bör de, utöver rapportering i antal, även rapporteras i vikt.

15 kap. Mål för insamling, materialåtervinning, minskad nedskräpning och innehåll av återvunnen plast

2 §

Returpack ser positivt på att det återinförs ett insamlingsmål för dryckesförpackningar som ingår i ett retursystem. Vi bedömer att 90 viktprocent är en rimlig nivå som, efter genomförda åtgärder såsom panthöjning, är möjliga att uppnå.

3 §

Returpack stödjer att materialåtervinningsmålet för retursystem tas bort och att den materialåtervinning som sker inom ramen för retursystemet bidrar till målen för plast- respektive metallförpackningar.

16 kap. Återanvändning och påfyllning

3 §

Returpack ser utmaningar med Naturvårdsverkets förslag att utgå från årligen inbetalda förpackningsavgifter vid fastställande av den minimiandel av budgeten som ska finansiera avfallsminskings- och förebyggande åtgärder enligt artikel 51.3 i EU:s förpackningsförordning. För närvarande uppgår förpackningsavgiften till 0 kr för aluminiumburkar och 0,25 kr för stålburkar. Vid höga materialpriser kan avgifterna dessutom teoretiskt sett kunna bli negativa, då materialintäkter inkluderas i beräkningen av förpackningsavgifterna.

Trots låga avgifter för metallförpackningar innebär den föreslagna avsättningen betydande kostnader, som i slutändan bärs av producenter och konsumenter. Mot denna bakgrund är det angeläget att de åtgärder som finansieras ger den miljönytta som förordningen avser.

Returpack efterfrågar därför ett förtydligande av vilka åtgärder som kan anses utgöra avfallsminskingsåtgärder respektive avfallsförebyggande åtgärder. Vi anser vidare att det behöver klargöras inom vilken tidsperiod avsatta medel ska förbrukas samt hur uppföljning av kravet ska ske. Med uppföljning avses redovisning av hur avsatta medel har använts samt hur åtgärdernas effekter ska verifieras.

I Naturvårdsverkets konsekvensutredning står att en viss andel av förpackningsavgifterna redan idag torde avsättas för att bedriva avfallsförebyggande arbete. Returpack anser att finansiering av aktiviteter som berör information till konsument, ökar insamlingen och minskar nedskräpning är åtgärder som bör omfattas och som linjerar väl med vårt uppdrag och vårt ansvar som PRO.

Returpack ställer krav på material och utformning av de förpackningar som ingår i systemet, men ger exempelvis inte vägledning kring val hur producenter kan minska mängden förpackningsmaterial. Vår bedömning är att sådana åtgärder i första hand bör hanteras av producenterna själva.

Vi tackar för förtroendet och ser framemot en fortsatt dialog i utredningsarbetet gällande kommande delredovisningar.

Tomas Kjellker

VD, Returpack Svenska AB

